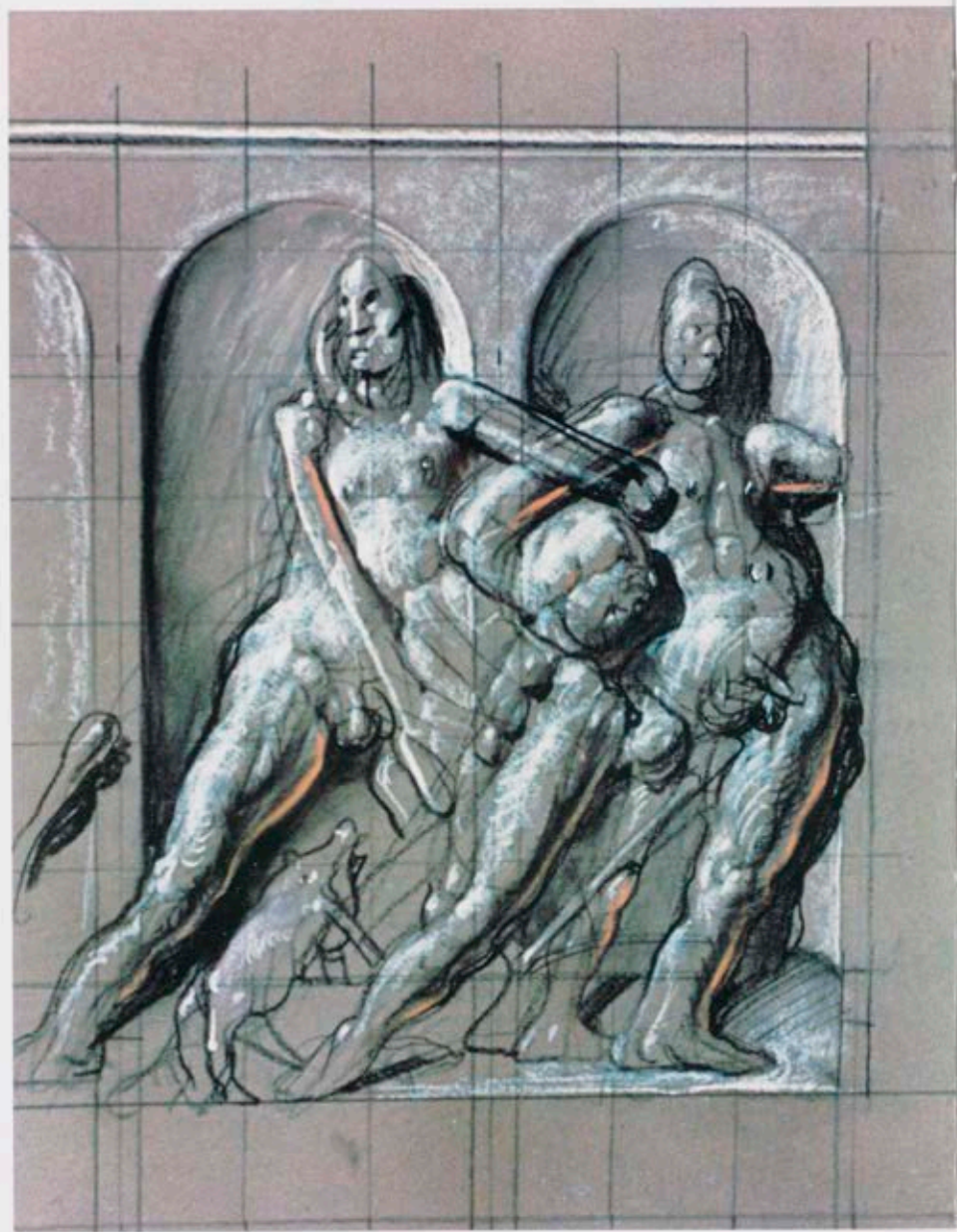

Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

Dyrektor naczelny
i artystyczny
**ANTONI
WICHEREK**

PRAPREMIERA POLSKA
W 60 ROCZNICĘ URODZIN KOMPOZYTORA

KRZYSZTOF PENDERECKI

UBU REX U b u k r ó ł

Opera buffa w dwóch aktach

Libretto:

**Jerzy Jarocki
i Krzysztof
Penderecki**

według sztuki

**Alfreda
Jarry**

Spektakl
sponsorowany
przez
Ministerstwo
Kultury
i Sztuki

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PAUL HARRIS HALL

CHICAGO, ILLINOIS 60637

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

KRZYSZTOF PENDERECKI

Studiował kompozycję u Franciszka Skołyszewskiego, później w Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie w klasie Artura Maławskiego i Stanisława Wiechowicza. Po uzyskaniu dyplomu (1958) podjął wykłady kompozycji. W latach 1960-1968 wykładał w Folkwang Hochschule für Musik w Essen. W 1968 roku otrzymał nagrodę DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst). W 1972 roku został rektorem Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie.

Debiutanckie utwory artysty (STROFY, PSALMY DAWIDA, EMANACJE) zostały natychmiast dostrzeżone przez krytykę. Na II Krajowym Konkursie Młodych Kompozytorów otrzymał za nie główne nagrody. Ze STROFAMI po raz pierwszy wystąpił (w 1950 roku) na Warszawskiej Jesieni.

W 1959 roku powstał TREN, poświęcony pamięci ofiar Hiroszimy. Jest to jedna z najbardziej znanych kompozycji Pendereckiego, nagrodzona przez UNESCO. W następ-

- 1959 I, II i III nagroda w II Konkursie
Związku Kompozytorów Polskich dla młodych kompozytorów
za utwory STROFY, EMANACJE i PSALMY DAWIDA
nagroda UNESCO za TREN
- 1962 I nagroda w konkursie kompozytorów w Krakowie za KANON
- 1966 Wielka Nagroda Artystyczna
Landu Nadrenii Północnej - Westfalii
za PASJĘ według ŚWIĘTEGO ŁUKASZA
- 1967 Prix Italia za PASJĘ WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA
Złoty Medal im. Sibeliusa
- 1968 Prix Italia za DIES IRAE
- 1970 Nagroda Związku Kompozytorów Polskich
- 1977 Nagroda im. Gottfrieda von Herdera nadana przez
W.v.s. Foundation z Hamburga
- 1978 Nagroda im. Arthura Honeggera za MAGNIFICAT
- 1981 Médaille de la Ville de Paris
- 1983 Nagroda im. Sibeliusa nadana przez
Fundację Wilhouri z Helsinek
- 1985 Premio Lorenzo Magnifico z Florencji
- 1986 Medal im. Stefanii Niekrasz
od Związku Kompozytorów Polskich za Granicą
- 1987 Nagroda Artystyczna im. Karla Wolfa
nadana przez Wolf-Foundation z Izraela
- 1988 Grammy Award od National Academy of Recording Arts
and Sciences za II KONCERT NA WIOLONCZELĘ
z udziałem Mściława Rostropowicza;
dyrygował Penderecki
- 1989 Złoty Medal im. Manuela de Falli
od Akademii Sztuk Pięknych z Granady
- 1990 Wielki Krzyż Zasługi Republiki Federalnej Niemiec
- 1992 Dwie nominacje do Grammy Award
Grawemeyer Music Award

nnych latach przyszły dalsze sukcesy: ANAKLASIS (1960), później m.in. POLIMORFIA i PSALM oraz w 1966 roku PASJA według ŚWIĘTEGO ŁUKASZA. Premiera odbyła się w Katedrze w Moguncji, w 700. rocznicę jej powstania. Był to punkt zwrotny w karierze Pendereckiego; od tej chwili stał się jednym z najbardziej uznanych artystów od czasów Igora Strawińskiego. Następny rok przyniósł premierę kolejnej monumentalnej pozycji - DIES IRAE, znanej również jako ORATORIUM OŚWIECIMSKIE.

W 1969 roku w Staatsoper w Hamburgu miała miejsce prapremiera pierwszej opery Pendereckiego - DIABŁY Z LOUDUN. Utwór miał wiele realizacji, doczekał się też nagrania płytowego. Rok później odbyła się premiera kolejnego dzieła oratoryjnego - kantaty COSMOGONIA, napisanego dla ONZ. Dzieło to spotkało się z niezwykle pochlebną opinią krytyki. Następny rok zaznaczył się kompozycją dla Zubina Mehty DE NATURA SONORIS N°2. Artysta wykorzystał tu wątki utworu o tym samym tytule z 1966 roku.

W 1972 roku Penderecki zadebiutował jako dyrygent. Od tamtej pory wielokrotnie stawał na czele najśłynniejszych orkiestr świata.

W latach 1972-78 wykładał na Wydziale Muzyki Uniwersytetu Yale. W 1973 roku ukończona została I SYMFONIA. Kompozytor osobiście dyrygował orkiestrą w czasie premiery w Peterborough w Anglii. W tym samym roku powstała PIEŚŃ NAD PIEŚNIAMI SALOMONA oraz MAGNIFICAT, jeden z najważniejszych utworów w dorobku artysty, napisany dla upamiętnienia dwunastu wieków istnienia Katedry w Salzburгу.

Drugie monumentalne dzieło sceniczne Pendereckiego - RAJ UTRACONY - SACRA REPRESENTAZIONE, z librettem Christophera Fry na podstawie utworu Milтона miało swoją premierę w Lyric Opera w Chicago pod koniec 1978 roku.

W 1977 roku odbyło się prawykonanie - pod dyktando kompozytora - KONCERTU NA SKRZYPCE I ORKIESTRĘ N°2 z solistą Isakiem Sternem. Natomiast pierwszym wykonaniem II SYMFONII, w Nowym Jorku w maju 1980 roku, dyrygował Zubin Mehta.

Latem tego samego roku w Asyżu Penderecki dyrygował prapremierą TE DEUM, utworu na solo, chór i orkiestrę. W następnym roku dzieło to prezentowane było w Nowym Jorku, Berlinie, Warszawie i Paryżu. Rok 1983 rozpoczął się premierą KONCERTU NA WIOLONCZELĘ I ORKIESTRĘ N°2 w wykonaniu Berliner Philharmoniker pod dyktando kompozytora z udziałem Mściława Rostropowicza. W 1984 roku odbyły się dwie następne premiery: KONCERTU NA ALTÓWKĘ I ORKIESTRĘ i REQUIEM POLSKIEGO. REQUIEM powstało z okazji 40. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Dzieło to znajduje się w programach sal koncertowych na całym świecie.

Wydarzeniem Festiwalu w Salzburгу w 1986 roku stała się opera CZARNA Maska z librettem opartym na sztuce Gerharta Hauptmanna.

W marcu 1987 roku na koncercie galowym z okazji 60. rocznicy urodzin Mściława Rostropowicza wykonany został utwór PIEŚŃ CHERUBINA na chór a capella. W kwietniu 1987 roku Penderecki dyrygował VENI CREATOR w czasie uroczystości odbierania honorowego doktoratu Uniwersytetu w Madrycie.

W listopadzie 1989 roku odbyło się prawykonanie IV SYMFONII, napisanej na zamówienie rządu Francji w 200. rocznicę Rewolucji Francuskiej. Dyrygował Lorin Maazel.

W lipcu 1991 roku w Staatsoper w Monachium odbyła się prapremiera „UBU KRÓLA” - czwartej opery Pendereckiego.

Najnowsze dzieła kompozytora to:

SINFONIETTA (wykonana m.in. w Sewilli podczas wystawy EXPO'92)

BENEDICAMUS DOMINO (utwór wykonany podczas Easter Music Festival w Lucernie)

V SYMFONIA na zamówienie Towarzystwa Kulturalnego w Korei

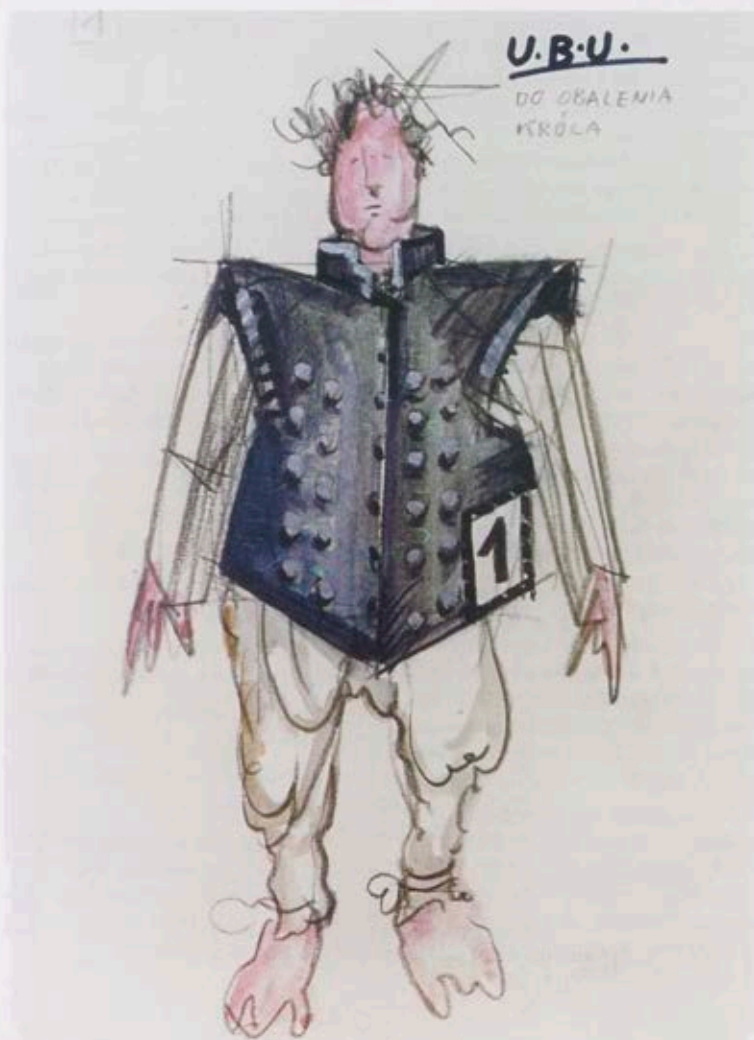
II KONCERT NA SKRZYPCE I ORKIESTRĘ dla Anne-Sophie Mutter

BENEDICTUS na chór a capella oraz KONCERT FLETOWY poświęcony Jean-Pierre Rampalowi. Premiera z udziałem tego artysty odbyła się 1 stycznia 1993 roku w Lozannie. Dyrygował kompozytor.

OD SACRUM DO PROFANUM

Michał Lenarciński:
Powiedział pan kie-
dyś, że pisze muzy-
kę, aby sprawić so-
bie przyjemność
doczesną...

Krzysztof Penderecki: Coś w tym jest. Staram się pisać przede wszystkim taką muzykę, która mnie zadowala. Komponuję głównie dla siebie. Nie piszę muzyki, która musiałaby się zmieniać, ponieważ zmienia się czas. Są oczywiście artyści, którzy, aby nadążyć za czasem, ciągle muszą zmieniać skórę, ale to jednak - wydaje mi się - jest wielkim kłamstwem. Artysta nie może podążać za tym, co jest, a raczej musi wyprzedzać epokę.

Ale teoretycy mówią, że w pierw był pan wielkim nowatorem, a teraz głównie nawiązuje do tradycji neoromantycznej.

„Ubu Rex” - pana najnowsza opera - jakim jest „przystankiem” w pańskiej twórczości?

Jednak jest to przecież opera współczesna.

Co, jak sądzę, nie ułatwiało komponowania.

„Ubu Rex” - pana pierwsza opera buffa wywołała komentarze, że oto Penderecki z sacrum przeszedł do profanum.

Po dwóch latach od światowej prapremiery zobaczymy w kraju niemal jednocześnie dwie realizacje: łódzką i krakowską.

- W pewnej chwili „odskoczyłem” od awangardy i zaproponowałem coś innego, ponieważ uważam, że w muzyce trzeba ciągle poszukiwać, a nie powielać wzory. W gruncie rzeczy neoromantyzm nie był przecież powielaniem romantyzmu. Z awangardy powstają prądy będące jakby jej zaprzeczeniem, a w efekcie każdy chyba „wraca do siebie”.

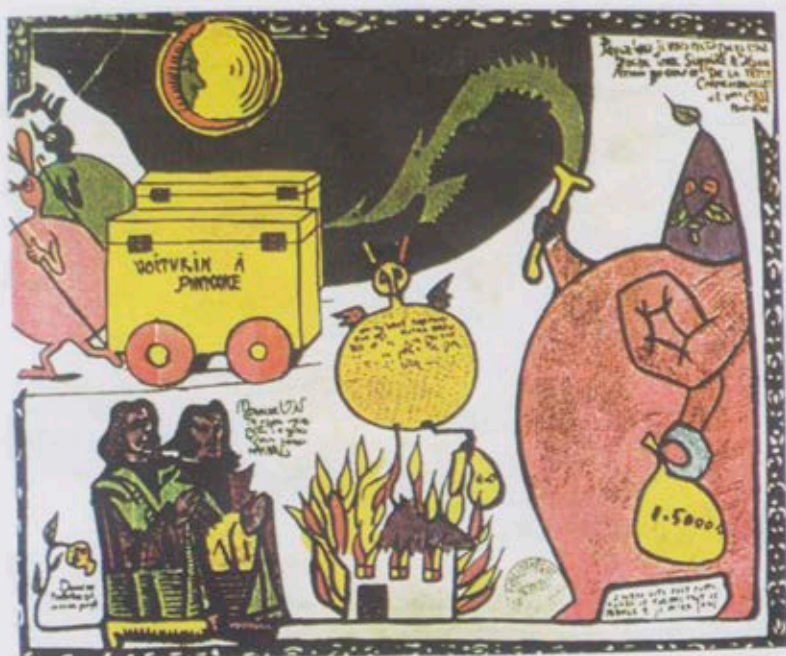
Jest to po prostu opera - pastisz. Trochę inny język... „Ubu króla” napisałem językiem, którym posługiwali się kompozytorzy w XVIII i XIX wieku pisząc opery buffa; stosuję tu typową dla tego gatunku technikę wokálną.

Oczywiście nie można powiedzieć, że jest to napisane językiem tonalnym, ale jest to świadome sięgnięcie po inne wzorce. „Ubu...” to typowa opera ansamblowa, a to oznacza, że do jej wykonania potrzebny jest znakomity zespół. I mamy tu do czynienia z pewną, że tak powiem, nietypowością; jest to opera „męska”: poza Ubicą, występują w niej niemal sami mężczyźni.

Istotnie, nie było łatwym napisanie ansambli tylko na głosy męskie, które na dodatek muszą mieć ogromne możliwości wokalne, pewną ruchliwość ... Łatwiejsze byłoby posłużenie się chórem, ale ja z chóru zrezygnowałem.

Jest to rzeczywiście pewne „odejście w bok”, ale przecież ja nie jestem tylko kompozytorem muzyki sakralnej. Być może moja muzyka sakralna jest bardziej znana, ale to nie znaczy, że tylko ona mnie interesuje. Zajmuję się różnymi formami, rodzajami, gatunkami muzycznymi. Napisałem cztery opery: trzy seria, jedną buffa, następna prawdopodobnie będzie seria, lecz równie dobrze może się zdarzyć, że napiszę operę buffa. A teorie na temat sacrum i profanum: proszę pana, przecież nie mogłem napisać „Ubu...” językiem np. requiem. Buffa musi być lekka i dowcipna.

I bardzo jestem ich ciekawy, bo to z pewnością będą dwie zupełnie inne realizacje. Krzysztof Nazar, który przygotował „Ubu...” w Krakowie, nigdy wcześniej nie reżyserował opery. W Łodzi również po raz pierwszy z tym gatunkiem spotkał się Lech Majewski. Mam nadzieję, że obie będą równie udane.

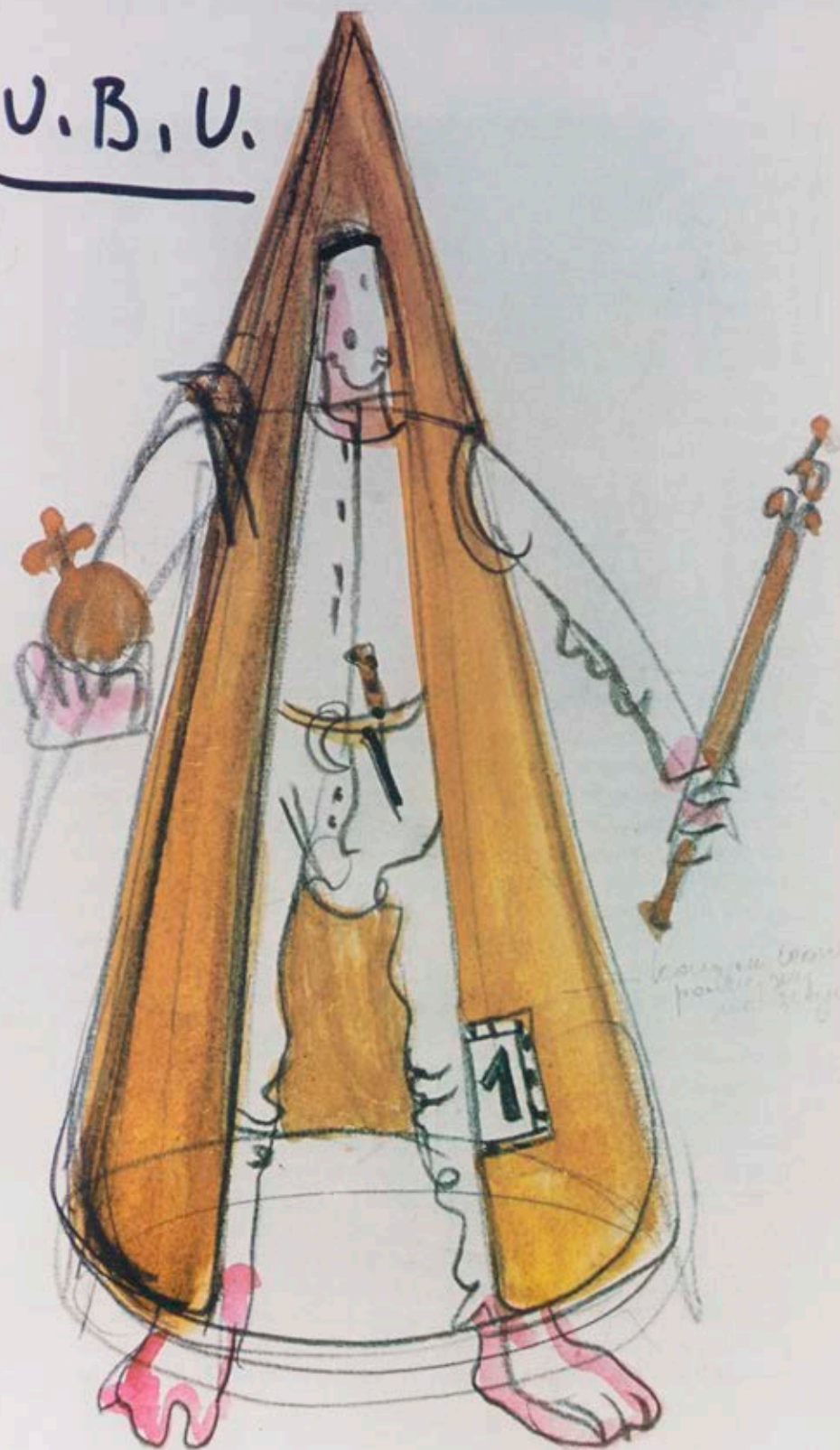

Krytycy poznali jednak od razu, że sztuka Jarry'ego poza ową „laciną” miała całkiem inne walory. Spostrzegli oni, iż autor chciał widzom pokazać jak gdyby w krzywym zwierciadle oblicze mieszcuchów w całej ich okazałości - wstrętnych, zarozumiałych, złośliwych i do głębi niehumanicznych. Jak zauważył Catulle Mendès, jeden z założycieli grupy literatów Les Parnassiens, Jarry pokazał „wieczny kretynizm człowieka, jego wieczną lubieżność, wieczną żarłoczność, jego do tyranii wyolbrzymioną podłość instynktu, jego pruderię, ale też cnoty, patriotyzm i ideały ludzi, którzy są po dobrym obiedzie”. Poznano więc, że Jarry pisał groteskę nie tylko pod względem formy literackiej przez okaleczenie języka i naruszenie tabu, lecz ponadto, i przede wszystkim, pod względem treści w koszmarnej wizji

potworów - Ubu i jego żony, symbolizujących najniższe instynkty człowieka. Nie tylko sytuacje w sztuce Jarry'ego są absurdalne, lecz w ogóle całe życie jest absurdem - w każdym razie tak interpretowali to reprezentanci teatru absurdu, którego prekursorem właśnie był Jarry. Ponieważ w życiu nie ma logiki, wobec tego też ludzka mowa jest w gruncie rzeczy niezdatnym środkiem porozumiewania się - tylko w szyderczym śmiechu znaleźć można wyzwolenie.

O sztuce Jarry'ego dramaturg francuski Henri Ghéon pisał, że jakkolwiek by się ją interpretowało, to nie ulega wątpliwości, iż jest ona na wskroś teatralna, bo na pograniczu rzeczywistości stwarza swoisty świat za pomocą znaków i symboli. Jarry mieszał fikcję z rzeczywistością tak doskonale, że powstał no-

U. B. U.

*Long in hand
pencil
and paper*

MR. BUGRELAS

„Ubu król”

Krzysztof Teodor Toeplitz
Fragmenty wstępu do „Ubu króla”
Wydawnictwa Artystyczne
i Filmowe, Warszawa 1989

utrwalił się w potocznej opinii jako sztuka „sztubacka”, niesłychany żart licealisty. (...) Powtarzam tu za innymi zwrot „sztubacki”. Dzieje się tak jednak nie tylko dlatego, że Jarry napisał „Ubu króla” mając rzeczywiście lat czternaście i będąc uczniem liceum w Rennes (...). „Sztubackość” jest bowiem w tym utworze kategorią estetyczną, żeby nie powiedzieć - moralną. Jej podstawą jest anarchiczna kpina. Pierwszym obiektem tej kpiny staje się oczywiście sztywna i ugrzeczniona obyczajowość, wpajana uczniom zarówno przez środowisko domowe, jak i przez szkołę. Szokujące dla nauczycielskich uszu „grrówno”, powtarzane co drugie zdanie, zamięlowanie do obscenów, odwracanie konwencjonalnych zwrotów towarzyskich należących do dobrego tonu („Bardzo dziś jesteś brzydka, moja żono. Czy dlatego, że mamy gości?” - mówi Ubu do Ubicy), wszystko to są typowe demonstracje uczniowskiego, szczeniackiego sprzeciwu wobec konwenansu narzucanego przez otoczenie. Podobny anarchiczno-sztubacki bunt znajdziemy później w młodzieńczym filmie Jeana Vigo, „Zéro de conduite”, sztubackością karmi się „Ferdydurke” Gombrowicza. Dziś z tego samego powodu młodzi ludzie malują sobie na kolorowo włosy, wycinają dziury w ubraniu lub wpinają sobie agrałki w uszy.

„Ubu król” jest jednak nie tylko sztubackim grymasem obyczajowym, gombrowiczowską „miną”, wykonaną za plecami nauczycieli i rodziców. Jest to również grymas wykonany w stronę kultury. Proszę przyrzeć się dokładnie konstrukcji tej sztuki, opowiadającej o upadku prawowitego króla Wacława obalonego przez Ubu, a następnie o zemście, jaką na uzurpatorze wywiera syn królewski Byczysław, nadciągający na czele sprzymierzonych potęg. Jest to przecież konstrukcja klasycznego dramatu historycznego, przez szyderczą tkankę „Ubu króla” prześwieca Szekspir z „Ryszardem III”. Pokolenie Alfreda Jarry wzrastało w kulię namaszczonego, pompatycznego historyzmu. (...). Ale na kult ten odpowiadano drwiną. Jarry rzeczywiście musiał być niezłym uczniem, skoro tak bystro przeniknął powtarzający się schemat konstrukcyjny historycznego dramatu, nasycając go jednak zgoła odmienną treścią - ironiczną, wulgarną, parodystyczną. Ubu - uzurpator jest tchórzliwym, obleśnym chamem,

władza kojarzy się dlań z obżarstwem, opilstwem i bezlitosnym łupieniem skóry ze swych poddanych.

To, co w dramacie historycznym obleczone jest w patetyczne zwroty, u Jarry'ego pokazuje się nagie, jako dążenie do dogodzenia kieszeni i brzuchowi. To już nie są tylko obscena, obliczone na drażnienie nauczycielskich uszu - to drwina z wartości upozowanych na podniosłe i stanowiących o etosie mieszczańskiego społeczeństwa, które Jarry sprowadza do zwyczajnej chciwości, rozpasania i okrucieństwa. (...)

Jest ciekawe, że według świadectw współczesnych sam Jarry - szczupły i niepozorny - w sposobie wyrażania się, w beczelnej bezpośredniości charakteryzował się na swojego Ubu. A więc Ubu był dla niego czymś więcej niż tylko zwycięskim chamem, czymś w rodzaju Edka z „Tanga” Mrożka. Był on także w szczególnym sensie człowiekiem wyzwolonym, wolnym od hipokryzji, szczerym w swoim prymitywizmie ocen i motywów.

Myślę, że tym właśnie cechom „Ubu król” zawdzięcza swoją nieśmiertelność. Jego premiera przypadła na schyłkowe lata „pięknej epoki” mieszczaństwa, ale już za chwilę pierwsza wojna światowa postawiła tę epokę i jej wartości pod znakiem zapytania. Patetyczne słowa i gesty doprowadziły do niedorzecznej, monstrialnej jatki. Surrealiści, wyciągający najsłabsze wnioski artystyczne z kryzysu mieszczańskiego świata, odnaleźli w „Ubu królu” swego prekursora. Podobnie „Ubu król” Jarry'ego zjawia się zawsze wówczas, gdy fałszywe namaszczenie staje się nie do wytrzymania, przerastając ramy powszedniego doświadczenia. (...)

(...) naturą społeczności ludzkiej jest nieustanne produkowanie póż i konwencji, natomiast naturą ludzkiej przekory, niezbędnej dla zachowania równowagi, jest również nieustanne reagowanie na to śmiechem. Jarry wpisał się swoją sztuką w ten niezniszczalny mechanizm.

T E A T R W I E L

Król

F. STAROWI

S C A L A

Handwritten signature or logo, possibly "LWS", enclosed in a circle with horizontal lines extending from the sides.

L W I W E O D Z I

Handwritten signature, possibly "LWS".

WIEYSKI

LA 1,20

Streszczenie libretta

Rzecz dzieje się w Polsce,
czyli nigdzie.

AKT I

Ubu, rotmistrz dragonów, jest oficerem przyboznym króla Polski Wacława. Podżegany przez żonę, planuje zamordowanie rodziny królewskiej. Chce objąć tron polski, przy czym królowanie kojarzy mu się głównie z bogactwem, nowymi strojami i obfitym jedzeniem. Państwo Ubu wydają ucztę, na którą zapraszają rotmistrza Bordure'a i jego towarzyszy, chcąc ich pozyskać jako wspólników. Bordure, któremu Ubu obiecuje tytuł księcia Litwy, przystępuje do spisku. Przybywa goniec. Ubu zostaje wezwany przez króla. Idzie do królewskiej pasieki pełen najgorszych przeżyć. Tymczasem król Wacław, w nagrodę za zasługi, mianuje go hrabią Sandomierza.

W domu państwa Ubu spiskowcy ustalają plan zamordowania króla podczas mającej się odbyć następnego dnia parady. Przed udaniem się na uroczystość król Wacław gani jednego ze swoich trzech synów - Bougrełasa za złe zachowanie wobec Ubu i zabrania mu uczestniczenia w paradzie. Żona Wacława, królowa Rozamunda opowiada mężowi o śnie, w którym Ubu morduje króla i przywłaszcza sobie jego koronę. Król Wacław, niezrażony, wchodzi na trybunę. Podczas parady Ubu, zbliżywszy się do króla depta go po nogach i krzyczy „grówno”, co jest hasłem dla reszty spiskowców. Król Wacław zostaje zabity, jego dwaj synowie również. Bougrełas z matką uchodzą w góry. Cienie zmarłych powierzają synowi królewskiemu troskę o zemstę.

AKT II

Ubu, po objęciu władzy, rozdaje ludowi mięso i złoto oczekując w zamian rzetelnego płacenia podatków. Urządza wyścigi; kto przybiegnie pierwszy dostanie skrzynię ze złotem. Podczas zawodów Ubu każe uwięzić Bordure'a. Następnie rozkazuje zgromadzić szlachciców. Skazuje wszystkich na tortury, a sam zagarnia ich dobra. „Reformuje” wymiar sprawiedliwości i finanse, torturując sędziów i finansistów, ustalając nowe prawa i nowe podatki, m.in. od małżeństw i zgonów.

Rotmistrz Bordure, po ucieczce z więzienia przybywa na dwór cara, prosząc go o zorganizowanie wyprawy przeciwko uzurpatorowi. Car zgadza się.

W otoczeniu swity Ubu udaje się na wieś, by ściągać podatki. Protestujących wieśniaków wsadza do maszyny służącej do wyciskania pieniędzy. Posłaniec cara przynosi informację o wypowiedzeniu wojny. Ubu dosiada konia i rusza do boju.

Ubu dociera na pole bitwy i sądząc, że car nie zaatakuje przed obiadem, rozpuszcza swoje wojsko. Tymczasem Rosjanie atakują i Ubu zostaje ranny. W czasie bitwy wśród żołnierzy cara rozpoznaje swojego dawnego zausznika Bordure'a. Zabija go i rozszarpuje jego zwłoki. Następuje pojedynek na przewziska między Ubu i carem. Przegrywa Ubu. Uciekając modli się do Świętej Panny, która ukazuje mu się z nieba. Car goniąc Ubu wpada do okopu. Wydaje się wtedy, że Polacy zwyciężą, ale w cara wstępuje nagle potężny duch walki. Władca prowadzi swoją armię do zwycięskiego boju.

Pokonany Ubu ucieka przez ośnieżone pola Litwy. Jego żołnierze padają jeden po drugim. Przybywa Ubica, wygnana z Polski przez Bougrełasa. Ubica, Ubu i jego drużyna odpływają, by zakładać nowe państwo, zdobywać nowe ziemie.

FEDOROWICZ

ANTONI WICHEREK

jeden z najwybitniejszych w kraju dyrygentów operowych i symfonicznych.

Zaczynał jako asystent dyrygenta w Operze Wrocławskiej, później był dyrygentem w Operze w Poznaniu, kierownikiem artystycznym i pierwszym dyrygentem w Teatrze Wielkim w Warszawie, a także jego naczelnym dyrektorem. Był wykładowcą PWSM w Warszawie (1969-1976), szefem muzycznym Filharmonii i Opery w Kairze (1981-1982), współpracował z operami w Düsseldorfie, Wiesbaden, Gelsenkirchen, Berlinie (1982-1987), szefem muzycznym Opery w Oberhausen (1983-1987). Zrealizował „Straszny dwór” w Bukareszcie oraz „Halke” w Ankarze i Oberhausen. Od września 1991 roku jest dyrektorem naczelnym i artystycznym Teatru Wielkiego w Łodzi. W tym czasie teatr zaprezentował jedenaście premier, w tym trzy (PARIA Moniuszki, ŻŁOTY KOGUCIK Rimskiego-Korsakowa, AIDA Verdiego) przygotowane muzycznie przez dyrektora Wicherka.

FRANCISZEK STAROWIEYSKI

artysta malarz, grafik, scenograf. Studia malarские odbył w Krakowie w latach 1949-1952 u profesorów: Wojciecha Weissza i Adama Marczyńskiego, następnie w Warszawie u profesora Michała Byliny.

Artysta, znany przede wszystkim z plakatów, ma na swoim koncie liczne wystawy indywidualne w Polsce oraz prawie wszystkich krajach świata. Otrzymał wiele nagród, m. in. na Międzynarodowym Biennale Sztuki w Sao Paulo (1973), Międzynarodowej Wystawie Plakatu Filmowego (Cannes 1974), Międzynarodowym Biennale Plakatu w Warszawie (1976), wystawie „Annual Key Award” (Los Angeles 1978), Konkursach na Plakat Filmowy na Międzynarodowym Festiwalu Filmów w Chicago (1979 i 1982).

Był stypendystą Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku oraz Jackson - Pollock Foundation. W 1980 prowadził wykłady w Berliner Hochschule der Künste.

Od 1980 roku realizuje „Teatr rysowania”; przy tworzeniu olbrzymich kompozycji obecna jest publiczność.

Artysta, były sportowiec, jest zapalonym kolekcjonerem sztuki baroku.

O Franciszku Starowieyskim nakręcono kilka filmów, z których najgłośniejszy jest „Bykowi chwala” Andrzeja Papużyńskiego.

LECH MAJEWSKI

w 1977 roku ukończył studia na Wydziale Reżyserii PWSFTv i T w Łodzi. Jeszcze przed wyjazdem z Polski Lech Majewski wyreżyserował, na podstawie własnych scenariuszy dwa filmy fabularne: ZWIASTOWANIE (1978) i RYCERZ (1980). „Rycerz” prezentowany był w Anglii na festiwalach w Cambridge i w Londynie, a w USA spotkał się z dużym zainteresowaniem. W „New York Times” Janet Maslin napisała o nim: „... fascynująca przypowieść, utrzymana w surowym stylu, wyreżyserowana pewną ręką Lecha Majewskiego.” Pracował również jako reżyser teatralny. W 1977 roku warszawski Teatr Studio wystawił ODYSEJĘ Homera w jego reżyserii. Latem 1982 roku Majewski zaprezentował w Londynie ODYSEJĘ LONDYŃSKĄ. Przedstawienie odbywało się na Tamizie i zdobyło duże uznanie krytyki i publiczności. Londyński „Times” określił je jako „potężny teatr”.

W Polsce Lech Majewski opublikował trzy zbiory wierszy - BAŚNIE Z TYSIĄCĄ NOCY I JEDNEGO MIASTA („Śląsk”, 1978), POSZUKIWANIE RAJU („Czytelnik”, 1979), MIESZKANIE („Wydawnictwo Literackie”, 1981) oraz debiut prozatorski KASZTANAJA („Czytelnik”, 1982).

W oparciu o tę powieść powstał scenariusz LOTU ŚWIERKOWEJ GEŚLI, filmu będącego amerykańskim debiutem Majewskiego. Film wyprodukował Michael Hausman, producent m.in. „Amadeusza” Milosa Formana.

W 1986 roku Majewski wyjechał do Rio de Janeiro, by napisać scenariusz wspólnie z Ronaldem Biggsem, „mózgiem” słynnego napadu stulecia. WIEZIEN RIO - film powstały w wyniku tej współpracy został ukończony w 1988 roku w Pinewood Studios pod Londynem. W filmie grają: Paul Freeman („Jeźdźcy Zagubionej Arkii”), Steven Berkoff („Gliniarz z Beverly Hills”, „Wichry wojny”), Peter Firth („Tess”), Florinda Bolkan („Zmierzch bogów”) oraz Breno Mello (pamiętny odtwórca „Czarnego Orfeusza”). Majewski był zarówno reżyserem jak i producentem filmu.

W 1990 roku Majewski przeniósł się do Hollywood, gdzie rozpoczął współpracę z „Propaganda Films”, studiem Davida Lyncha („Dzikość serca”, „Miasteczko Twin Peaks”), dla którego zrealizował EWANGELIĘ WEDŁUG HARRY’EGO opartą na własnym scenariuszu. Premiera tego filmu - występują w nim m.in. Jack Kehoe („Serpico”, „Żądło”, „Niedotykalni”) oraz Rita Tushingham („Smak miodu”, „Doktor Żiwago”) - odbędzie się w przyszłym roku.

OBSADA:

	1	Ubu	IRENEUSZ JAKUBOWSKI
	2	Ubica	ANDRZEJ KOSTRZEWSKI
	3	Król Wacław	AGNIESZKA DĄBROWSKA
			VITA NIKOŁAJENKO
	4	Królowa Rozamunda <i>jego żona</i>	ANDRZEJ MALINOWSKI
ich synowie	5	Boleslaus	PIOTR MICIŃSKI
	7	Ladislaus	SYLWIA MASZEWSKA
	6	Bougrelas	KRYSTYNA RORBACH
			ANNA JEREMUS
			JOANNA WOŚ
			MAŁGORZATA BOROWIK
			ELŻBIETA WALASZCZYK
			DARIUSZ STACHURA
			TADEUSZ PSZONKA
		Car	TOMASZ FITAS
	12		ANDRZEJ MALINOWSKI
		Car	ZDZIŚŁAW KRZYWICKI
			PIOTR NOWACKI
	8	Bordure <i>rotmistrz dragonów</i>	BOGDAN KUROWSKI
			WŁODZIMIERZ ZALEWSKI
	10	General Łascy <i>dowódca wojsk polskich</i>	PIOTR MICIŃSKI
			WŁADYSŁAW PODSIADŁY
	19	Stanisław Leszczyński <i>zbuntowany chłop</i>	PIOTR MICIŃSKI
			DANIEL BOROWSKI
	ciury	Pile	DOROTA WÓJCIK - JANCZAK
			EWA KARAŚKIEWICZ
		Cotice	JERZY WOLNIAK
13	ciury	Giron	KAZIMIERZ KOWALSKI
			WIESŁAW PIETRZAK
			RYSZARD ADAMUS (art. chóru)
			WOJCIECH STRZELECKI (art. chóru)
			KRZYSZTOF LESZCZYŃSKI
			RAFAŁ SONGAN
			WOJCIECH NAGAJCZYK (art. chóru)

	ciury	ZBIGNIEW PLICHTA HENRYK RZEPA JAN KACZMAREK CEZARY SOCHA	(art. chóru)
19	3 chłopci	FELIKS DŁUBAK ZDZISŁAW DOLMAN KRZYSZTOF DYTUS EDWARD LACH ZBIGNIEW GAWROŃSKI WIESŁAW RUDNICKI	(art. chóru)
14	Posłaniec	STEFAN PASKA	
15	Michał Fiodorowicz zwycięzca wyścigu	ANDRZEJ KRACIŃSKI	
23	Szlachta	ZDZISŁAW CHUDECKI JAN KACZMAREK	(art. chóru)
21	3 sędziowie	WIESŁAW RUDNICKI	
22	3 zarządcy finansowi	WOJCIECH NAGAJCZYK GRZEGORZ SIWIŃSKI	

Cała armia rosyjska **B**, cała armia polska **A**, bojarzy, lud
- artyści chóru:

Zdzisław Biliński, Adam Błażejczak, Zdzisław
Chudecki, Wacław Dobrowolski, Marek Grabowski,
Andrzej Kraciński, Jan Łojewski, Lech Maciejewski,
Witold Marcinkiewicz, Józef Mituta,
Grzegorz Nagajczyk, Kazimierz Orzechowski,
Stefan Paska, Zbigniew Plichta, Krzysztof Połowski,
Grzegorz Siwiński, Adam Spelak, Marek Twardowski

ORKIESTRA

Dyrygent
ANTONI WICHEREK

* Numery i litery umieszczone na kostiumach służą identyfikacji poszczególnych postaci

ORKIESTRA

TRYKOT
LEKKO
ZŁOCONY

REALIZATORZY

ANTONI WICHEREK
Kierownictwo muzyczne

LECH MAJEWSKI
Reżyseria

FRANCISZEK STAROWIEYSKI
Scenografia

MAREK JASZCZAK
Kierownictwo chóru

Współpraca muzyczna:

Kazimierz Kryza

Piotr Deptuch

Asystenci reżysera:

Waldemar Drozd

Waldemar Stańczuk

Asystenci scenografa:

Bożena Smolec-Błaszczuk

Ewa Woskowska

Wanda Zalas

Inspicjenci:

Urszula Rybicka

Andrzej Koperwas

Akompaniatorzy-korepetytorzy:

Elżbieta Zwierzchowska

Maria Czerkawska

Nadieżda Pawlak

Ewa Szpakowska

Katarzyna Widera

Akompaniator chóru:

Marek Chudobiński

Dyrygenci chóru:

Elżbieta Kwiecień

Marek Jaszcza

SEZON 1993/94

**PRAPREMIERA ŚWIATOWA
MONACHIUM, 6 LIPCA 1991
PRAPREMIERA POLSKA
ŁÓDŹ, 6 LISTOPADA 1993**

W programie wykorzystano
projekt plakatu, projekty kostiumów i dekoracji
FRANCISZKA STAROWIEYSKIEGO

Zdjęcia Krzysztofa Pendereckiego, Franciszka Starowieyskiego,
Antoniego Wicherka, oraz reprodukcje - Chwalisław Zieliński
Redakcja programu - Agnieszka Smuga
Redakcja techniczna - Leszek Sochaczewski
Wydawca - Teatr Wielki w Łodzi
Opracowanie graficzne i realizacja - „Tomato”
Nakład - 3000 egz.

BANK BPH

- ===== **JEST BANKIEM KOMERCYJNYM O PROFILU**
- ===== **UNIWERSALNYM**
- ===== **JEST JEDNĄ Z NAJWIĘKSZYCH POLSKICH**
- ===== **INSTYTUCJI FINANSOWYCH**
- ===== **POSIADA GWARANCJE SKARBU PAŃSTWA**

Świadczy szeroki zakres usług :

- udzielanie kredytów dla firm i ludności
- sprzedaż i obsługa:
kart płatniczych BPH-VISA
euroczeków
czeków podróżniczych American Express
- prowadzenie rozliczeń w obrocie krajowym
- prowadzenie rozliczeń w obrocie
międzynarodowym
- udzielanie gwarancji bankowych dla transakcji
handlu krajowego i międzynarodowego
- prowadzenie rachunków
bieżących i terminowych

KONSULTING:

- * Obsługa procesów prywatyzacyjnych
- * Analiza ekonomiczna, finansowa, prawna
- * Obsługa emisji nowych
papierów wartościowych
- obsługa pierwotnego i wtórnego rynku
papierów wartościowych
- międzynarodowe pośrednictwo handlowe -
International Desk
- pośredniczenie w udzielaniu kredytów
ze środków Banku Światowego oraz
Polsko-Amerykańskiego Funduszu
Przedsiębiorczości

Oddział w Łodzi

ul. Wigury 21, 90-950 Łódź

tel.: 374 468, 374 525

fax. 374 467, 374 998

Centrala Banku: 31 - 027 Kraków,
ul. Św. Tomasza 43, tel.: 12 / 223 333,
fax: 12 / 226 816, tlx: 326426 BPH PL
S.W.I.F.T.: BPHK PL PK

BANK BPH

POL-KAUFRING Sp. z o.o.
Oddział Terenowy w Łodzi
ul. Sienkiewicza 61
tel. 32-81-69
fax 327924

*bezpośredni importer
oferuje:*

*doskonałe
kosmetyki francuskie
firmy*

LABORATOIRES
PARIS **GARNIER**

szampony i odżywki
● **Ultra DOUX**
z ekstraktów roślinnych

szampony koloryzujące
● **Belle Color**

*kosmetyki
do pielęgnacji twarzy*
● **Synergie**
*z naturalnymi substancjami
czynnymi*

*oraz aparaty pielęgnacyjne
firmy Epi
Epilady - do depilacji
Epissage - do masażu wodnego*

*Belle
Color
Ultra
DOUX*

SUPER OPTICAL

to symbol najwyższej jakości usług optycznych

oferujemy Państwu:

- badanie wzroku najnowszym zestawem diagnostycznym firmy NIKON
- szeroki wybór opraw (AUBER, BOURGEOIS, ZYLOWARE, NAF-NAF i innych)
- pełny zestaw soczewek korekcyjnych
- barwienie soczewek oraz pokrywanie warstwami niwelującymi UV
- ponadto stoisko kosmetyczne oferuje kosmetyki znanych firm:

LANCÔME, PALOMA PICASSO, ARMANI, CACHAREL, GUY LAROCHE, RALPH LAUREN

zapraszamy do naszego salonu
Łódź, ul. Piotrkowska 55, tel. 32-35-69

**DOM TOWAROWY
UNIWERSAL**
gwarantuje
zakupy w dobrym stylu

DT UNIWERSAL

Szczególnie zachęcamy do skorzystania z oferty:

- nowoczesnego, specjalnie zaaranżowanego i zmodernizowanego działu sprzedaży artykułów dziecięcych „Euro - Disneyland” (I piętro)
- samoobsługowego stanowiska sprzedaży eleganckiej bielizny dla Pań m.in. firmy Triumph International (II piętro)
- samoobsługowych stoisk z obuwiami dla Pań i Panów (III piętro)

**Zapraszamy
Dom Towarowy Uniwersal, Łódź, Plac Niepodległości 4**

FIRMA ROKU 1991

LAUREAT WYRÓŻNIENIA "SREBRNEGO ASA" 1992

Ubezpieczenia handlu zagranicznego
a zwłaszcza: ładunków w transporcie międzynarodowym
i krajowym, towarów w czasie składowania,
odpowiedzialności cywilnej przewoźnika i/lub spedytora.
Ubezpieczenie należności eksportowych od ryzyka handlowego

Ubezpieczenia budowlano-montażowe

Ubezpieczenia od ognia i kradzieży:
fabryk, składów, biur, sieci sklepów, budynków i budowli

Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
z tytułu prowadzonej działalności

Ubezpieczenia jachtów morskich
i wszelkie ubezpieczenia żeglugi

Ubezpieczenia komunikacyjne i turystyczne

Ubezpieczenia następstw
nieszczęśliwych wypadków

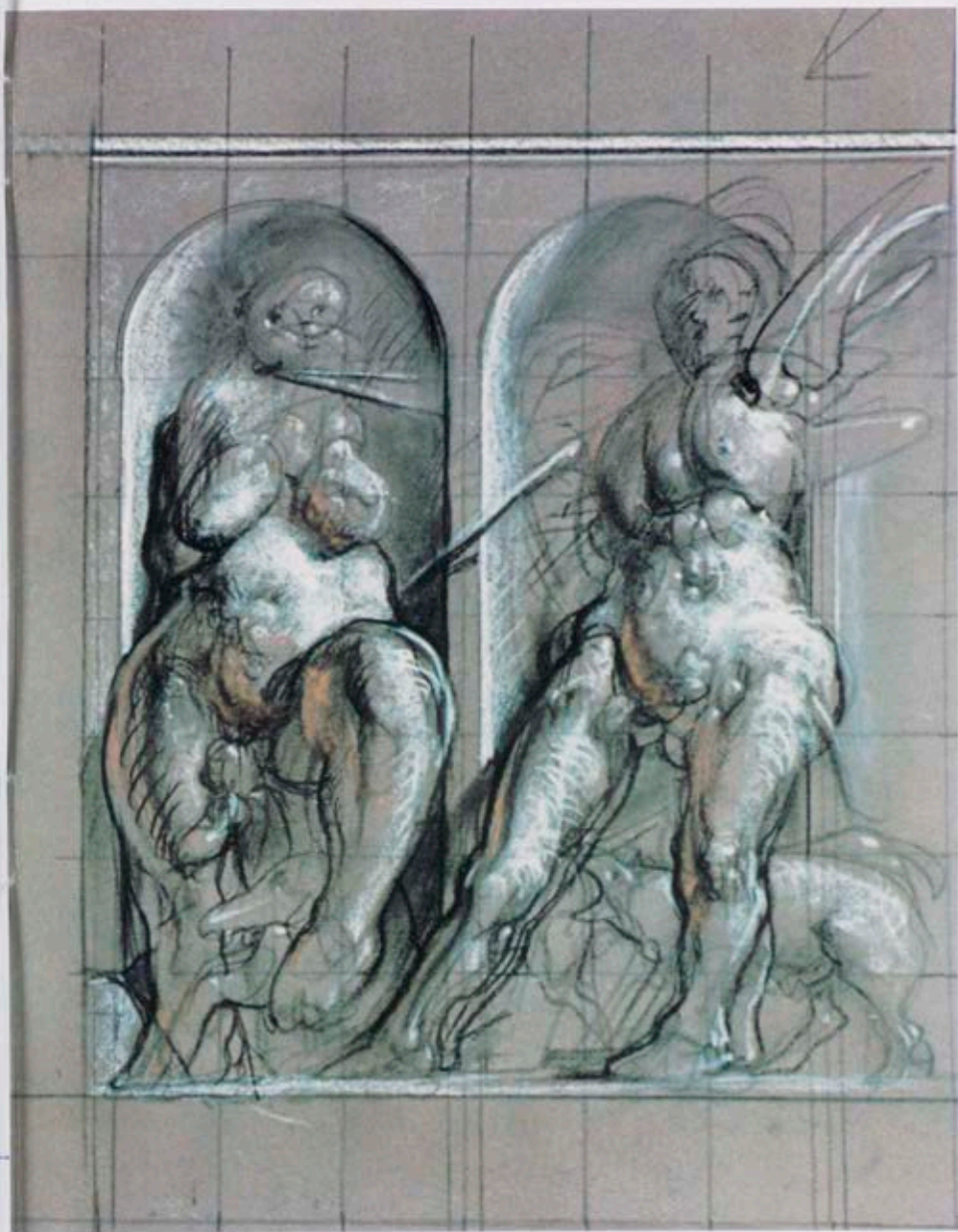
Ubezpieczenia obowiązkowe dla rolników

Ubezpieczenia mieszkań

WARTA
TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

**DBAMY O PAŃSTWA INTERESY
W POLSCE I NA CAŁYM ŚWIECIE
JUŻ OD 1920 ROKU**

Zapraszamy do naszych biur i pośredników ubezpieczeniowych

Teatr Wielki w Łodzi